

Številka zadeve: U-I-94/13

Datum odločbe: 2. 10. 2014

Področje: prekrški (pravica do povračila plačane globe)

Izrek: Prvi stavek prvega odstavka 193. člena Zakona o prekrških je, kolikor izključuje pravico do povračila plačane globe tudi v primeru, ko je prišlo do ustavitve postopka o prekršku zaradi zastaranja, v neskladju z Ustavo; Državni zbor mora ugotovljeno protiustavnost odpraviti v roku enega leta po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije; določen je način izvršitve.

Dodatno: mnenje Vlade, Državni zbor ni odgovoril

Odločitev: število glasov **6:0**; število PLM 0, število OLM 0

ZA: Sovdat, Deisinger, Korpič – Horvat, Petrič, Pogačar, Zobec

POVZETEK ZADEVE:

Ustavno sodišče je presojalo ustavnost določbe Zakona o prekrških, ki določa podlago za povračilo neupravičeno izrečene globe, ki je bila plačana prostovoljno po pravnomočnosti odločbe o prekršku (in ne že pred pravnomočnostjo). Izpodbijana zakonska določba je omogočala, da je do odškodnine upravičen samo tisti, zoper katerega je bil postopek ustavljen zato, ker dejanje, ki ga je izvršil, ni prekršek, ali pa zato, ker je njegova odgovornost za prekršek izključena. To je pomenilo, da je pravica do povračila škode izključena, če je prišlo do ustavitve postopka o prekršku zaradi zastaranja. Ustavno sodišče je presodilo, da je izpodbijana določba protiustavna, ker osebi, zoper katero se je postopek o prekršku ustavil zaradi zastaranja in velja za nedolžno, odreka pravico do povrnitve škode, v njenem primeru povrnitve že plačane globe. Taka ureditev pomeni poseg v domnevo nedolžnosti, za katerega Ustavno sodišče ni videlo ustavno dopustnega cilja. Zakonodajalcu je naložilo, naj ugotovljeno protiustavnost odpravi v roku enega leta po objavi odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije in določi način izvršitve do odprave ugotovljene protiustavnosti.

Ni ekonomske dimenzije.

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	nerazporejena				
Pozicija LM					

Ni družbene dimenzije.

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	nerazporejena				
Pozicija LM					

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	S				PS
ZA: vsi	1	1			

Odločba:

Ustavno sodišče ugotovi, da je izpodbijana zakonska določba protiustavna, ker krši domnevo nedolžnosti. Zanika pravico do povračila škode (globe), ne da bi o obstoju prekrška in odgovornosti zanj obstajala pravnomočna sodba. Ustavno sodišče ne pristane na argument Vlade, da pravica do škode ni podana, če je bil postopek ustavljen zaradi zastaranja, saj naj bi prišlo do zastaranja tudi zaradi okoliščin na strani storilca. Prednost da posamezniku in domnevi nedolžnosti pred družbenim redom. Ustavno sodišče v vmesnem času, do odprave ugotovljene protiustavnosti sprejme tudi način izvršitve svoje odločbe z namenom zavarovanja posameznikov, ki se znajdejo v takem položaju. **Pozicija 1.**

Nasprotna odločitev:

Ustavno sodišče bi presodilo, da je izpodbijana zakonska določba ustavnoskladna, saj iz ustavno dopustnih ciljev in sorazmerno poseže v domnevo nedolžnosti oziroma do posega v domnevo nedolžnosti sploh ne pride, ker obstajajo tudi primeri, ko osebe s svojimi dejanji zavlačujejo postopke o prekrških in pride do zastaranja. Gre za strogo spoštovanje pravil in reda, ki ne pozna odstopanj. **Pozicija 5.**

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev in sodniki ZA	2	<i>Omemba EKČP in prakse ESČP; ugotovitev, da Ustava nudi enak obseg varstva kot EKČP, zato je Ustavno sodišče presojo izpodbijanih zakonskih določb opravilo na podlagi Ustave.</i>

NAKLONJENOST VLADI (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno - NC)		
Odločitev in sodniki ZA	1	<i>Vlada nasprotuje zahtevi, meni da izpodbijani določbi nista v neskladju z Ustavo.</i>